EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.11.2020.
COM(2020) 715 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o provedbi i primjeni Direktive 2000/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. svibnja 2000. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na emisiju buke u okoliš uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom

{SWD(2020) 266 final} - {SWD(2020) 267 final}

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o provedbi i primjeni Direktive 2000/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. svibnja 2000. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na emisiju buke u okoliš uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom

1. Uvod

Direktiva 2000/14/EZ o emisiji buke na otvorenom[1] („Direktiva”) donesena je 8. svibnja 2000., a primjenjuje se od 3. siječnja 2002. Pravni okvir EU-a koji se odnosi na emisiju buke uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom uveden je spajanjem sedam posebnih direktiva o proizvodima i dviju direktiva o postupcima ispitivanja[2].

Člankom 20. Direktive od Komisije se zahtijeva da podnese izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o svojem iskustvu u provedbi i primjeni Direktive. Nakon što je održala sva potrebna savjetovanja, osobito s odborom osnovanim na temelju članka 18. Direktive, Komisija je dužna predstaviti svoje zaključke i, prema potrebi, bilo kakve izmjene Direktive.

Na temelju toga Komisija je provela evaluaciju Direktive tijekom razdoblja njezine provedbe. Uspješnost Direktive ocijenjena je u evaluaciji na temelju njezine djelotvornosti u ispunjavanju ciljeva, učinkovitosti (s naglaskom na ispitivanje regulatornih troškova i koristi, uključujući administrativne troškove i koristi) i potencijala za pojednostavljenje i poboljšanje, usklađenosti s drugim zakonodavstvom EU-a, relevantnosti u odnosu na potrebe dionika i dodane vrijednosti EU-a.

---

[1] Direktiva 2000/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. svibnja 2000. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na emisiju buke u okoliš uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom (SL L 162, 3.7.2000., str. 1.), izmijenjena Direktivom 2005/88/EZ (SL L 344, 27.12.2005., str. 44.), Uredbom (EZ) br. 219/2009 (SL L 87, 31.3.2009., str. 109). i Uredbom (EU) 2019/1243 (SL L 198, 25.7.2019.); ispravljena Ispravkom (SL L 165, 17.6.2006., str. 35. (2005/88/EZ)). Izvorni tekst: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex:32005L0088; pročišćeni tekst: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:02000L0014-20190726. Sektorska internetska stranica Komisije o emisiji buke uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom: https://ec.europa.eu/growth/sectors/mechanical-engineering/noise-emissions_en.

[2] Direktiva Vijeća 79/113/EEZ od 19. prosinca 1978. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na utvrđivanje emisije buke građevinskih postrojenja i opreme (SL L 33, 8.2.1979., str. 15.); Direktiva Vijeća 84/532/EEZ od 17. rujna 1984. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na zajedničke odredbe o građevinskim postrojenjima i opremi (SL L 300, 19.11.1984., str. 111.); Direktiva Vijeća 84/533/EEZ od 17. rujna 1984. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na dopuštenu razinu zvučne snage kompresora (SL L 300, 19.11.1984., str. 123.); Direktiva Vijeća 84/534/EEZ od 17. rujna 1984. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na dopuštenu razinu zvučne snage toranjskih dizalica (SL L 300, 19.11.1984., str. 130.); Direktiva Vijeća 84/535/EEZ od 17. rujna 1984. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na dopuštenu razinu zvučne snage agregata za varenje (SL L 300, 19.11.1984., str. 142.); Direktiva Vijeća 84/536/EEZ od 17. rujna 1984. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na dopuštenu razinu zvučne snage električnih generatora (SL L 300, 19.11.1984., str. 149.); Direktiva Vijeća 84/537/EEZ od 17. rujna 1984. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na dopuštenu razinu zvučne snage ručnih hidrauličnih i pneumatskih razbijača betona (SL L 300, 19.11.1984., str. 156.);
Direktiva Vijeća 84/538/EEZ od 17. rujna 1984. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na dopuštenu razinu zvučne snage vrtnih kosilica (SL L 300, 19.11.1984., str. 171.); Direktiva Vijeća 86/662/EEZ od 22. prosinca 1986. o ograničenju buke proizvedene od hidrauličnih bagera, bagera sajlaša, buldožera, utovarivača i bagera utovarivača (SL L 384, 31.12.1986., str. 1.).

Za evaluaciju upotrijebljeni su različiti izvori podataka, provedena su savjetovanja s različitim državama članicama i dionicima u okviru relevantnih radnih skupina te je provedeno nekoliko studija da bi se prikupili ažurirani podaci o radnim značajkama opreme koja je obuhvaćena područjem primjene te da bi se ispitala potreba i mogućnost revizije:

- „Studija o iskustvu u provedbi i primjeni Direktive 2000/14/EZ koja se odnosi na emisiju buke u okoliš uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom" (studija „NOMEVAL")[3] provedena 2007.,
- „Procjena učinka na moguće opcije politike za preispitivanje Direktive o buci uzrokovanoj opremom za upotrebu na otvorenom" (studija Arcadisa)[4] provedena 2009.,
- „Studija o spajanju Direktive o buci uzrokovanoj opremom za upotrebu na otvorenom, 2000/14/EZ, s Direktivom o strojevima, 2006/42/EZ" (studija CEPS-a)[5] provedena 2013.,
- „Studija o primjerenosti aktualnog područja primjene i graničnih vrijednosti iz Direktive 2000/14/EZ u vezi s emisijom buke u okoliš uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom" (studija „ODELIA")[6] provedena u razdoblju od 2015. do 2016.,
- „Popratna studija za evaluaciju[7] i procjenu učinka[8] Direktive 2000/14/EZ o emisiji buke uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom" („studija VVA") u razdoblju od 2017. do 2018.

Rezultati evaluacije predstavljeni su u posebnom radnom dokumentu službi Komisije koji je priložen ovom izvješću.

2. Cilj i glavne odredbe Direktive

Direktivom se uspostavlja pravni okvir za usklađivanje pravila i postupaka koji se odnose na emisiju buke u okoliš uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom koja se stavlja na tržište EU-a. Cilj joj je zaštititi zdravlje i dobrobit građana te okoliš smanjenjem emisije buke uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom te pridonijeti neometanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta usklađivanjem zahtjeva za tu opremu s obzirom na emisiju buke kako bi se izbjegle prepreke slobodnom kretanju takve opreme.

Glavni su ciljevi Direktive sljedeći:

[3] http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/1639/attachments/1/translations/en/renditions/pdf

[4] https://ec.europa.eu/docsroom/documents/1635/attachments/1/translations/en/renditions/pdf

[5] http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/4985/attachments/1/translations/?locale=hr

[6] http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18281/attachments/1/translations/?locale=hr

[7] https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/90f4d795-e192-11e8-b690-01aa75ed71a1

[8] https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/90f4d795-e192-11e8-b690-01aa75ed71a1

- osigurati slobodno kretanje opreme za upotrebu na otvorenom obuhvaćene područjem primjene na unutarnjem tržištu EU-a,
- smanjiti dopuštene razine buke za tu opremu kako bi se zaštitilo zdravlje i dobrobit građana te okoliš,
- informirati javnost o buci koju emitira ta oprema, promovirajući na taj način manje bučnu opremu i bolji izbor za kupce.

Direktivom se utvrđuju detaljne metode mjerenja buke i oznake testiranja (upućivanjem na europske i međunarodne norme), usklađena ograničenja buke za određeni popis opreme, postupci za ocjenjivanje sukladnosti i zahtjevi za označivanje.

Direktivom je obuhvaćeno 57 vrsta opreme koja se upotrebljava na otvorenom koje su definirane u Prilogu I., pri čemu su utvrđene granične vrijednosti buke za 22 vrste (članak 12.), a za sve vrste opreme zahtijeva se posebno označivanje buke (članak 13.). Ta se oprema može grupirati u osam skupina:

I. oprema za čišćenje;

II. građevinska oprema;

III. oprema za vrtlarstvo;

IV. oprema za utovar i podizanje;

V. agregati za struju i rashladni uređaji;

VI. oprema za crpljenje i usisavanje;

VII. motorne sanjke i strojevi za čišćenje snijega;

VIII. oprema za prikupljanje, obradu i recikliranje otpada.

Direktivom je obuhvaćena oprema koju upotrebljavaju i profesionalni i privatni korisnici. Opremu iz kategorija opreme za čišćenje, građevinarstvo, utovar i podizanje, agregata za struju i rashladnih uređaja te opreme za prikupljanje, obradu i recikliranje otpada većinom upotrebljavaju profesionalni korisnici. Opremu iz kategorija opreme za vrtlarstvo te crpljenje i usisavanje jednako upotrebljavaju profesionalni i privatni korisnici. Veću i skuplju opremu obično upotrebljavaju profesionalni korisnici.

3. Prenošenje i provedba

Kako bi se omogućilo postizanje ciljeva, Direktivom su usklađeni određeni aspekti zakona i drugih propisa država članica koji se odnose na emisiju buke uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom. Stoga su nakon njezina donošenja 8. svibnja 2000. države članice morale prenijeti i provoditi odredbe Direktive, što znači da su potrebne nacionalne zakonske odredbe trebale biti donesene 3. srpnja 2001. da bi se počele primjenjivati od 3. siječnja 2002.

Direktiva je u cijelosti i dosljedno prenesena i provodi se u svim državama članicama. Nisu utvrđeni veći problemi u pogledu prenošenja zakonskih odredbi Direktive u nacionalna zakonodavstva, kao ni u njezinoj provedbi. To se osobito odnosi na odredbe o stavljanju na

tržište i povezane obveze proizvođačâ i ovlaštenih zastupnika, ulogu i odgovornosti država članica, postupke i tijela za ocjenu sukladnosti te prikupljanje podataka o buci.

S druge strane, utvrđene su neke razlike u pogledu nadzora tržišta, osobito kad je riječ o opsegu i praćenju aktivnosti u pojedinim državama članicama. To je uglavnom posljedica toga što tom konkretnom području nisu dodijeljena dostatna sredstva u usporedbi s drugim područjima reguliranima zakonodavstvom EU-a o usklađivanju na unutarnjem tržištu.

Međutim, protiv država članica nije pokrenut nijedan postupak zbog povrede. Nije primijenjen ni postupak za rješavanje pitanja nesukladnosti opreme utvrđen u članku 9. Direktive.

Provedbu Direktive i upravljanje njome podupiru dobro uhodane sektorske radne skupine, koje uključuju predstavnike svih relevantnih dionika na razini EU-a: država članica, prijavljenih tijela, tijela za normizaciju i organizacija dionika koje predstavljaju industriju, potrošače, udruge za zaštitu okoliša itd.:

- Odbor za direktivu o buci na otvorenom osnovan na temelju članka 18. Direktive („Odbor”),
- radna skupina Odbora za direktivu o buci na otvorenom („radna skupina Odbora”), koja je sada pretvorena u stručnu skupinu Komisije za emisiju buke na otvorenom[9],
- skupina za administrativnu suradnju tijela za nadzor tržišta u području direktive o buci na otvorenom („skupina za administrativnu suradnju”), i
- skupina za koordinaciju prijavljenih tijela u području direktive o buci na otvorenom na razini Europe („skupina za koordinaciju na razini Europe” ili „tijelo za buku”).

Kako bi pomogla proizvođačima i drugim relevantnim dionicima da ispune obveze iz članka 16. Direktive koje se odnose na prikupljanje podataka o buci, Komisija je razvila i upravlja bazom podataka „NOISE Application” s informacijama o EZ izjavama o sukladnosti za opremu koja se stavlja na tržište.

4. Najvažniji rezultati evaluacije

U izvješću su navedeni glavni zaključci evaluacije Direktive 2000/14/EZ o buci na otvorenom. Detalji evaluacije predstavljeni su u radnom dokumentu službi Komisije koji je priložen ovom izvješću.

4.1. Djelotvornost Direktive

Kad je riječ o djelotvornosti Direktive u ostvarivanju njezinih ciljeva, osobito smanjenja razine emisije buke uzrokovane opremom za upotrebu na otvorenom koja je dio područja primjene Direktive, evaluacijom je utvrđeno da su se te razine smanjile u posljednjih 20 godina. Ipak, nekoliko vrsta opreme i dalje premašuje razinu zvučne snage koja se smatra

[9] Stručna skupina Komisije za emisiju buke na otvorenom (E03673): https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3673

opasnom za sluh i opće zdravlje (procjenjuje se na 90 dB), što ukazuje na to da postoji prostor za poboljšanje.

I ponašanje potrošačâ utjecalo je na djelotvornost Direktive. Proaktivan stav i bolja informiranost mogli su navesti potrošače da pri odabiru prednost daju tišoj opremi, čime bi potaknuli tržište da odbaci bučnije verzije opreme. Zakonske odredbe same po sebi pokazale su se nedostatnima da motiviraju potrošače da kupuju manje bučnu opremu. Neprofesionalni kupci i korisnici opreme obuhvaćene područjem primjene Direktive još uvijek nisu dovoljno informirani o emisijama buke, a samo označivanje razine buke nije dovoljno da bi potrošače potaknulo na odabir manje bučne opreme.

Da nema Direktive i s obzirom na slabu potražnju na tržištu za tišom opremom, proizvođači bi usmjeravali ulaganja u istraživanje i razvoj prema onim značajkama proizvoda koje su kupcima privlačnije (npr. radne značajke, sigurnost, energetska učinkovitost). Čak i da je tehnološki razvoj svih uređaja (kao na primjer u slučaju električnih motora) mogao potaknuti smanjenje emisije buke, Direktivom su proizvođači prisiljeni ulagati sredstva u istraživanje i razvoj posebnih koncepata, mehanizama i strategija za smanjenje emisije buke uzrokovane opremom koja se upotrebljava na otvorenom. To se posebno odnosi na opremu koja podliježe obveznim ograničenjima buke (članak 12.), dok za opremu koja podliježe samo označivanju buke (članak 13.) Direktiva nije bila dostatan poticaj proizvođačima da u istoj mjeri razvijaju manje bučne proizvode.

Osim toga, nedostaci u području nadzora tržišta, koji su uglavnom posljedica nedostatka resursa dodijeljenih tom konkretnom području, isto tako su negativno utjecali na potencijal Direktive da ostvari svoje ciljeve. Unatoč tomu što Direktiva nije ostvarila puni potencijal, građani izloženi emisiji buke uzrokovane opremom koja se upotrebljava na otvorenom i dalje su bolje zaštićeni nego što bi bili da Direktive nema.

Kad je riječ o osiguravanju učinkovitog funkcioniranja unutarnjeg tržišta opreme koja se upotrebljava na otvorenom sprečavanjem nastajanja prepreka njezinu slobodnom kretanju, Direktivom je pojednostavnjen postojeći pravni okvir. Time je povećana jasnoća i poboljšano poslovanje svih dionika. Osim toga, Direktivom se sprečava pojava različitih propisa na nacionalnoj razini koji su mogli ometati slobodno kretanje predmetne opreme unutar EU-a.

4.2. Učinkovitost Direktive

Kad je riječ o učinkovitosti u provedbi Direktive, u evaluaciji su utvrđene različite vrste troškova i koristi. Među koristima koje donosi Direktiva najočitije su i najznačajnije one za zdravlje i okoliš. S druge strane, iako su dionici primijetili pozitivan učinak osiguravanja usklađenih propisa unutar EU-a te izrazili određenu zabrinutost zbog učinka strožih ograničenja buke unutar EU-a u odnosu na ona izvan nje, nisu opazili da to znatno utječe na njihovo poslovanje u smislu unutarnje ili vanjske trgovine.

S obzirom na to da su Direktivom obuhvaćene razne vrste opreme i verzije istog tipa, klasifikacija i grupiranje proizvoda koji se trenutačno primjenjuju mogu proizvođačima otežati razumijevanje toga je li neki proizvod stvarno obuhvaćen Direktivom.

Postupci ocjenjivanja sukladnosti predviđeni Direktivom na odgovarajući način uzimaju u obzir različite potrebe proizvođačâ, iako nepostojanje mogućnosti postupka unutarnje

kontrole za izdavanje potvrda („samoocjenjivanje”) za opremu iz članka 12. proizvođači smatraju ograničenjem, a potrošači i tijela za nadzor tržišta jamstvom. U nekim zemljama nisu uspostavljena prijavljena tijela nadležna za provođenje traženih postupaka, što predstavlja prepreku proizvođačima jer potrebno stručno znanje moraju potražiti u drugim državama članicama.

Utvrđeno je da su troškovi ocjenjivanja sukladnosti jedan od najznačajnijih troškova za proizvođače. Takvi se troškovi osobito povećavaju za poduzeća koja moraju provoditi zasebna testiranja radi usklađivanja s Direktivom i ostalim zakonodavstvom EU-a, najčešće Direktivom o strojevima. Ipak, potreba za primjerenim postupcima ocjenjivanja sukladnosti mora biti povezana s i dalje nedostatnim nadzorom tržišta u sektoru obuhvaćenom Direktivom te drugim sektorima, što je horizontalno pitanje, kako je utvrđeno u popratnoj studiji i drugim izvorima.

Postojeće oznake testiranja i metode mjerenja za većinu opreme obuhvaćene Direktivom nisu u skladu s tehnološkim razvojem i trebalo bi ih revidirati. Štoviše, nedostatak jasnog i jedinstvenog postupka za utvrđivanje nesigurnosti mjerenja u Direktivi može uzrokovati nedosljednost između zajamčenih razina zvučne snage ovisno o subjektu koji provodi mjerenje.

Baza podataka „NOISE Application”, iako nije osobito skupa, predstavlja znatno operativno ograničenje (registrirani su netočni ili nepotpuni podaci, različite vrste opreme nisu jasno definirane, nedostaju tehnički parametri za opremu na tržištu itd.). Stoga je većina dionika smatrala taj alat opterećujućim i ne sasvim pouzdanim u pogledu ulaznih i izlaznih podataka.

Istraživanje i razvoj još je jedan element koji čini provedbu Direktive skupom jer njegovi procijenjeni godišnji troškovi iznose približno od 40 do 120 milijuna EUR. Međutim, treba istaknuti da povećane troškove za istraživanje i razvoj, koji nesumnjivo proizlaze iz Direktive, ne bi trebalo smatrati isključivo negativnim elementom zbog objektivnih koristi koje donose u smislu učinkovitije opreme.

4.3. Relevantnost Direktive

Kad je riječ o relevantnosti Direktive, evaluacijom je potvrđeno da su njezini izvorni ciljevi i danas jednako relevantni kao i kada je prvi put predložena. Konkretno, ciljevi osiguranja slobodnog kretanja opreme za upotrebu na otvorenom, smanjenja dopuštenih razina buke radi zaštite zdravlja i dobrobiti građana i zaštite okoliša, kao i informiranja javnosti o takvim emisijama buke i dalje su potpuno relevantni. Kad je Direktiva stupila na snagu, njome je popunjena postojeća praznina u pogledu zaštite građana izloženih emisijama buke uzrokovane opremom za upotrebu na otvorenom kojom upravljaju drugi korisnici, privatni ili profesionalni.

Prema informacijama prikupljenima iz različitih izvora od početka primjene Direktive, uključujući provedene studije, savjetovanja s dionicima i bazu podataka „NOISE

Application", procjenjuje se da je Direktiva za opremu iz članka 12. dovela do smanjenja razine emisije buke, izraženog u razini zvučne snage, između 2 i 3 dB[10].

Dvadeset godina nakon uvođenja Direktive sve veća urbanizacija i posljedično povećanje izgradnje cestovne i građevinske infrastrukture doveli su do veće upotrebe opreme koja se upotrebljava na otvorenom, a time i povećanog stvaranja buke. Pogotovo je količina opreme široke potrošnje doživjela veliki porast zahvaljujući jeftinim proizvodima dostupnima na internetu i u supermarketima.

To povećanje količine opreme na tržištu i u upotrebi donekle je poništilo pozitivan učinak Direktive u pogledu smanjenja razine emisije buke pa je ponovno potrebno vršiti pritisak na proizvođače da proizvode manje bučnu opremu. Takav pritisak mogao bi doći iz dva izvora: tržišta ili zakonodavstva. S obzirom na to da ne postoji tržišna potražnja za tišom opremom, zakonodavac je još uvijek taj koji mora odrediti ograničenja emisije buke za opremu koja se upotrebljava na otvorenom kojima se štiti dobrobit i zdravlje građana.

Kad je riječ o industriji, Direktivom je riješeno pitanje usklađivanja i uspostave pravne sigurnosti u cijelom EU-u, ali iz perspektive međunarodne trgovine Direktivom i strožim propisanim ograničenjima nisu ostvarene znatne prednosti niti se pridonijelo usklađivanju sa stranim zakonodavstvom. Međutim, gotovo nijedan dionik ne bi podržao stavljanje Direktive izvan snage s obzirom na potencijalni rizik od razvoja više različitih nacionalnih normi.

Aspekt za koji su neki dionici smatrali da nije u potpunosti u skladu s trenutačnim potrebama industrije jest ocjenjivanje sukladnosti koje provodi treća strana. Tvrde da poduzeća u trenutku stupanja Direktive na snagu nisu imala specifično znanje potrebno za mjerenje emisija buke, a zadatak ocjenjivanja sukladnosti povjeren je prijavljenim tijelima. Danas mnogi proizvođači imaju vještine potrebne da sami provode mjerenja i mogli bi se osloniti na samoocjenjivanje umjesto na ocjenjivanje sukladnosti treće strane.

4.4. Usklađenost Direktive

Kad je riječ o usklađenosti i komplementarnosti Direktive s drugim zakonodavstvom EU-a, utvrđeni su određeni problemi za proizvođače koji proizlaze iz toga da se na iste strojeve primjenjuju zahtjevi iz drugih zakonodavnih akata koji se razlikuju od onih iz Direktive. Konkretno, razlike u zahtjevima u odnosu na Direktivu o strojevima 2006/42/EZ znače da se neka oprema mora testirati dvaput, a zbog zahtjevâ iz Uredbe (EU) 2016/1628 o necestovnim pokretnim strojevima koji se odnose na emisije teško je postići da određena vrsta opreme bude usklađena i s njima i sa zahtjevima iz Direktive o buci. S obzirom na to da u Direktivi nema zahtjeva za nesigurnost mjerenja, postoji mogućnost odstupanja zajamčenih razina zvučne snage ovisno o subjektu koji provodi mjerenje.

Unatoč tomu, evaluacijom je potvrđeno da je Direktiva sastavni dio šire, sveobuhvatne mreže zakonodavstva o buci u okolišu u EU-u.

[10] „Decibel" (dB) je mjerna jedinica koja izražava logaritamski (s bazom 10) omjer dviju fizikalnih veličina jednakih dimenzija, u ovom slučaju zvučnih snaga. Budući da je ljestvica decibela logaritamska, a ne linearna, smanjenje razine zvučne snage od 1 dB odgovara smanjenju emisije buke od oko 21 %, a smanjenje od 3 dB smanjenju emisije buke od oko 50 %.

U nekim se državama članicama provedba Direktive podupire dobrovoljnim nacionalnim programima poticaja usmjerenima na povećanje razine osviještenosti o razinama buke i važnosti proizvodnje i kupnje tiše opreme.

Kad je riječ o vanjskoj usklađenosti i komplementarnosti Direktive s nacionalnim ili međunarodnim zakonodavstvom izvan EU-a, nisu utvrđene veće poteškoće u vezi s odnosom između Direktive o buci na otvorenom i zakonodavstva zemalja izvan EU-a.

4.5. *Dodana vrijednost Direktive za EU*

Kad je riječ o dodanoj vrijednosti Direktive za EU i postignutim rezultatima u odnosu na strateške ciljeve, Direktivom je unatoč njezinim ograničenjima ostvaren niz ključnih rezultata koji se bez nje ne bi mogli ostvariti. Stoga je pristup na razini EU-a i dalje najprimjereniji odgovor te je vjerojatnije da će se ciljevi utvrđeni u Direktivi postići primjenom tog pristupa nego primjenom nacionalnih pristupa.

Zapravo se Direktivom spriječilo donošenje različitih nacionalnih propisa i čini se da bi bez nje vjerojatno došlo do pojave novih. Zbog zahtjevâ Direktive razina buke u posljednjih dvadeset godina smanjila se unatoč nedostatku tržišne potražnje.

Iako trenutačna ograničenja buke i metode mjerenja možda nisu u skladu s najnovijim tehnološkim dostignućima, Direktiva i dalje obvezuje proizvođače da usklade istraživanja o opremi visokih performansi sa zahtjevima Direktive u pogledu emisije buke. Da Direktive nema i s obzirom na nepostojanje tržišnog pritiska potrošačâ, proizvođači opreme za upotrebu na otvorenom vjerojatno bi zanemarili taj aspekt u korist drugih značajki. Zbog svih tih razloga nijedan dionik s kojim je provedeno savjetovanje nije podržao stavljanje Direktive izvan snage.

5. Zaključci i daljnji koraci

Uzimajući u obzir sve navedeno, rezultat evaluacije je pozitivan. Opći je zaključak da se Direktiva općenito smatra djelotvornom, učinkovitom, relevantnom i usklađenom te ima dodanu vrijednost za EU. Zapravo, Direktivom je pojednostavnjen postojeći zakonodavni okvir, što je svim dionicima donijelo veću jasnoću. Direktivom se djelotvorno pridonijelo smanjenju emisije buke uzrokovane opremom koja se upotrebljava na otvorenom i osiguralo da proizvođači ulažu sredstva u istraživanje i razvoj posebnih koncepata, mehanizama i strategija za smanjenje emisije buke iz opreme za upotrebu na otvorenom. S obzirom na nedostatak potražnje na tržištu za tišom opremom i manjak nacionalnih poticaja, Direktiva je bila i ostaje primarni pokretač za smanjenje buke koju emitira ta vrsta opreme.

Ipak, postoji niz kritičnih aspekata koji su utjecali na provedbu Direktive, što može dovesti do mogućeg korištenja ovlasti za donošenje delegiranih akata predviđenih Direktivom ili potrebe za mogućom revizijom. To se posebno odnosi na nedovoljnu prilagodbu osnovnih elemenata Direktive tehničkom napretku:

- područje primjene, a osobito popisi obuhvaćene opreme za upotrebu na otvorenom i njezine definicije, kao i opseg zahtjevâ za svaku vrstu opreme (koja podliježe ograničenjima buke ili samo označivanju buke);

- ograničenja buke za određene vrste opreme koja se upotrebljava na otvorenom, na temelju dostupnih podataka o njihovoj tehničkoj i ekonomskoj izvedivosti, u okviru općeg cilja kontinuiranog smanjenja emisije buke na njezinu izvoru;
- postojeće oznake testiranja i metode mjerenja za većinu opreme obuhvaćene Direktivom nisu u skladu s tehnološkim razvojem i trebalo bi ih revidirati. U skladu s člankom 18.a Direktive o buci na otvorenom (izmijenjene Uredbom (EU) 2019/1243) Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 18.b kojima se izmjenjuje Prilog III. kako bi se tehničkom napretku prilagodile metode mjerenja buke koja se prenosi zrakom, koje će se upotrebljavati za određivanje razine zvučne snage opreme obuhvaćene Direktivom. Komisija još nije iskoristila svoje pravo na izmjenu Priloga III. te je potrebna prilagodba tehnološkom razvoju[11];
- relevantni postupci ocjenjivanja sukladnosti, koje treba prilagoditi mogućim promjenama u području primjene i ograničenjima buke uzimajući u obzir i relevantnost i utjecaj različitih rješenja temeljenih na „samoocjenjivanju" (postupci temeljeni na unutarnjoj kontroli) i intervenciji „treće strane" (postupci koji zahtijevaju sudjelovanje prijavljenog tijela), kao i povezanost s još uvijek postojećim nedostacima u nadzoru tržišta;
- obveza prikupljanja podataka o buci i povezan alat za upravljanje tom obvezom, s obzirom na probleme povezane s radom i djelotvornošću baze podataka „NOISE Application"; i
- usklađivanje s novim zakonodavnim okvirom, s relevantnim odredbama iz Odluke br. 768/2008/EZ o gospodarskim subjektima, nadzoru tržišta, prijavljenim tijelima, ocjenjivanju sukladnosti itd.

Osim toga, nedostatan nadzor tržišta čimbenik je koji negativno utječe na djelotvornost Direktive u ostvarivanju njezinih najvažnijih ciljeva, osobito u pogledu pravne i tehničke sukladnosti proizvoda koji se stavljaju na tržište EU-a, kao i konkurentnosti gospodarskih subjekata iz EU-a.

U vezi s posljednjim pitanjem Komisija će pojačati koordinaciju putem različitih sektorskih radnih skupina (Odbor i stručna skupina) radi potpore provedbi Direktive kako bi osigurala dogovorene i usklađene pristupe u provedbi i primjeni zakonodavstva te pružila odgovarajuće smjernice dionicima. Konkretno, nastavit će pažljivo nadzirati provedbu Direktive u svim državama članicama i aktivnosti sektorske skupine za administrativnu suradnju te predlagati i podupirati usklađena djelovanja u okviru suradnje nadležnih tijela za nadzor tržišta. Nadalje, napominje da je cilj nedavno donesene Uredbe (EU) 2019/1020 o nadzoru tržišta i sukladnosti

[11] Uredba (EU) 2019/1243 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o prilagodbi člancima 290. i 291. Ugovora o funkcioniranju Europske unije niza pravnih akata kojima se predviđa primjena regulatornog postupka s kontrolom (SL L 198, 25.7.2019., str. 241.–344.).

proizvoda[12], među ostalim, ojačati kontrolu koju provode nacionalna tijela i carinski službenici kako bi se spriječilo stavljanje nesigurnih proizvoda na tržište Unije.

[12] Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019., str. 1.).